

Programma implementatie Archiefwet

Met de modernisering van de Archiefwet 1995, en de versterking van het toezicht op de uitvoering van deze wet, wil het kabinet bevorderen dat overheidsorganisaties hun (digitale) informatie vanaf het moment van creatie effectief gaan beheren. De nieuwe Archiefwet bevat:

- De algemene regels voor informatiebeheer door de overheid: Alle ca. 1.600 overheidsorganisaties moeten zich houden aan deze algemene regels, zodat alle informatie gerelateerd aan publieke taken vanaf de creatie duurzaam toegankelijk is.
- Het toezicht op het informatiebeheer door overheidsorganisaties en archiefdiensten: Op decentraal niveau is intern toezicht belegd bij archivariissen. Daarnaast bestaat er nog het interbestuurlijk toezicht (voor de waterschappen uitgevoerd door de provincies).
- Het bestaan van, en de toegang tot informatie bij archiefdiensten. Het Nationaal Archief in Den Haag en de archiefdiensten bij provincies, gemeenten en waterschappen beheren een historische archiefcollectie die maatschappelijk en wetenschappelijk zeer waardevol is. Naar archiefdiensten overgebrachte documenten zijn in principe openbaar. Iedereen kan zelf alle informatie opzoeken, inzien of downloaden.
- Bevoegde archivariissen: archivariissen en informatieprofessionals moeten goed zijn toegerust op hun taak. Daarom bestaat er een diploma-eis voor archivariissen en zijn decentrale overheden verplicht een archivaris aan te stellen.

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) zal samen met de koepels en professionele belanghebbenden een meerjarig implementatieprogramma opzetten. Het programma start officieel op 1 januari 2026 en loopt tot 2031. Een startnota is begin september jl. besproken met de koepels.

Belangrijkste actiepunten in het programma zijn:

1. Het toepassen van de nieuwe Archiefwet door archiefdiensten en toezichthouders.
2. Het bevorderen van duurzaam beheer vanaf creatie door archiefvormers via kennis en toezicht.
3. Het investeren in opleidingen voor archivariissen en informatieprofessionals bij de overheid.

Er zijn op dit moment onvoldoende gediplomeerde archivariissen voor alle overheidsorganisaties.

Het ministerie van OCW doet een uitvoerbaarheidsonderzoek diploma-eis archivariissen bij de provincies en waterschappen. De resultaten van deze uitvoeringstoets worden bekend in december a.s.

Het is voor het ministerie al duidelijk dat de opleiding voor archivariissen flink opgeschaald moet worden. Het gaat waarschijnlijk jaren duren voordat er voldoende gediplomeerde archivariissen beschikbaar zijn.